

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1413/22-T

Název	Lesní mateřská škola Malina z. s.
Sídlo	č. p. 1, 739 53 Komorní Lhotka
E-mail	info@kpmalina.cz
IČ	09153624
Identifikátor	691015082
Právní forma	spolek
Zastupující	Ing. Bc. Irena Jungová
Zřizovatel	Mgr. Jana Klodová, č. p. 1, 739 53 Komorní Lhotka Andrea Grundová Dis., M. Majerové 1912, 738 01 Frýdek-Místek Mgr. Nikol Maďová, č. p. 515, 739 01 Baška
Místo inspekční činnosti	č. p. 1, 739 53 Komorní Lhotka
Termín inspekční činnosti	18. 7. 2022 – 19. 7. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Inspekční činnost byla provedena podle § 174 odst. 7 školského zákona na základě žádosti.

Charakteristika

Lesní mateřská škola Malina z. s. (dále „škola“) zahájila svou činnost v září 2021 a je jednotřídní lesní mateřskou školou s celodenním provozem. Vznikla iniciativou tří zakladatelek, jejichž záměrem bylo nabídnout širokému okolí možnost alternativního předškolního vzdělávání. K termínu inspekční činnosti bylo ve škole zapsáno 19 dětí ve věku od tří do šesti let, z nichž jednomu je potřeba poskytovat speciálně-pedagogickou podporu na základě doporučení odborného pracoviště. Škola nabízí možnost i nepravidelné docházky (jen některé dny v týdnu). Škola využívá ke své činnosti areál, jehož vlastníkem je jedna ze zřizovatelek. Jeho poloha v blízkosti lesa i vytvořené zázemí umožňují vzdělávání dětí převážně ve venkovních prostorách po celý školní rok, ve všech ročních obdobích a při jakémkoliv počasí.

Stravování dětí má škola smluvně zajištěno s blízkou základní školou, nabízí také možnost zajištění vlastního stravování.

Informace o činnosti školy získávají rodiče při vstupu do zázemí a na internetových stránkách www.kpmalina.cz. K neformální komunikaci se zákonnými zástupci dětí využívá škola také facebookovou skupinu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Lesní mateřská škola byla zapsána do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2021. Ke stejnému datu byla řízením školy pověřena na základě příkazní smlouvy současná ředitelka, jmenování do funkce proběhlo s účinností od 20. 5. 2022. Koncepti školy zpracovaly zřizovatelky a jejím cílem je rozvíjet osobnost dětí v souladu s principy lesní pedagogiky, s využitím prvků Montessori pedagogiky a pedagogiky Franze Ketta. Zaměstnanci, kteří se postupně ztotožňují s vizemi a směřováním školy, uplatňují v praxi zásady lesní pedagogiky. Inovativní prvky, pomůcky a přístupy Montessori a Franze Ketta nebyly v průběhu inspekční činnosti při vzdělávací práci s dětmi zřetelně do činnosti vřazovány.

Nastavený kontrolní a řídicí systém školy není jednoznačný a transparentní. V průběhu inspekční činnosti byly záležitosti vztahující se k dokumentaci školy a právním předpisům týkajícím se zajištění činnosti školy v kompetenci ředitelky, za problematiku vzdělávání byla zodpovědná jedna ze zakladatelek, která ve škole působí jako pedagog. Dílčí nedostatky byly zjištěny ve vedení a zpracování dokumentace, v personálním zajištění vzdělávání a to i v návaznosti na bezpečnost dětí, v organizaci a zacílení vzdělávacího procesu. Nejednotný systém řízení nepřináší ucelený vhled do výchovně vzdělávacího procesu, neumožňuje vedení školy zjišťovat a analyzovat aktuální úroveň vzdělávání a přijímat adekvátní opatření ke zlepšení stavu. Hospitační činnost je prováděna zakladatelkou, výsledky jsou s pedagogy projednávány ústně, bez písemného záznamu. Pravidelně konané pedagogické rady se zaměřují převážně na organizační záležitosti, metodickému vedení a problematice vzdělávání se nevěnují v dostatečné míře. Každodenní bezprostřední kontakt ředitelky s pedagogy však poskytuje příležitost pro konzultace a řešení vzniklých situací.

Vzdělávací proces byl zajištěn nekvalifikovanými pedagogy, což se projevilo v nízké kvalitě poskytovaného předškolního vzdělávání. Ředitelka školy je kvalifikovaná pouze pro výkon funkce asistenta pedagoga, ostatní pedagogové taktéž nedisponují odbornou kvalifikací pro učitele v mateřské škole nebo asistenta pedagoga. Rozpis přímé pedagogické činnosti byl ředitelkou vytvořen až v průběhu inspekční činnosti, nebylo z něj jednoznačně patrné, kdo působí na pozici učitele, a kdo vykonává funkci asistenta pedagoga. Také při hospitacích inspekčním týmem nebyla role jednotlivých pedagogů zcela zřejmá. Ve škole je zaměstnaný

dostatečný počet pedagogů, jejich zkrácené úvazky však neumožňují souběžné působení dvou učitelů ve třídě, jak doporučuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Tím nedochází k optimálnímu pedagogickému zajištění vzdělávání a bezpečnosti dětí. Škola věnuje přiměřenou pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, při výběru témat bylo přihlédnuto k potřebám školy i zohledněny zájmy pedagogů. Nabyté poznatky se pedagogové snaží aplikovat do vzdělávací praxe, prozatím bez většího efektu. Pro zvýšení kvality vzdělávacího procesu je nezbytné zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na moderní formy a metody práce s dětmi a nastavit metodickou podporu spoluprací s jinými lesními mateřskými školami, dohodnout v nich možnost náslechu a vzájemných hospitací u kvalifikovaných učitelek s delší praxí.

Zázemí školy tvoří zrekonstruovaná hospodářská budova, která je využívána pro polední stravování a odpočinek dětí. Venkovní prostor vyhovuje potřebám dětí, umožňuje provádění vzdělávacích činností, poskytuje dětem přírodní zákoutí ke hře, pěstebním i konstruktivním činnostem či relaxaci. Okolí školy vytváří dětem velmi dobré podmínky pro orientaci v lesním prostředí, zvyšování jejich fyzické zdatnosti a rozvoji pohybových dovedností. Vybavení hračkami, pomůckami a materiálem odpovídá počtu dětí i jejich věku, jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Děti jsou v průběhu vzdělávání v přiměřeném rozsahu poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví a jsou seznamovány s riziky při realizovaných činnostech.

Škola obdržela dotace pro soukromé školy ze státního rozpočtu ve výši 60 % z normativu a účelové dotace pro realizaci podpůrných opatření personálního charakteru. Od zákonných zástupců dětí obdržela úplatu za vzdělávání (školné). Hospodaření s finančními prostředky ředitelka školy nepředložila s odůvodněním, že účetnictví za hospodářský rok (tj. školní rok od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2022) není uzavřeno, proto nebylo možné vyhodnotit, zda finanční prostředky jsou dostačující pro realizaci školního vzdělávacího programu. Při pozorování vzdělávacích aktivit bylo materiální vybavení pro děti inspekčním týmem vyhodnoceno jako standardní.

Zákonní zástupci všech dětí nemají zájem o poskytování stravování ze školní jídelny, proto škola s rodiči uzavřela dohodu o náhradním stravování. V době inspekční činnosti byla přesnídávka, svačina a celodenní pitný režim v kompetenci zákonných zástupců, oběd byl na základě smluvních vztahů s jednotlivými rodiči připravován a dovážen společností zaměřující se na přípravu jídel mj. bezlepkových a se zvýšeným podílem zeleniny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzhledem k tomu, že ředitelka školy podala žádost o provedení inspekční činnosti na konci měsíce června 2022, probíhala inspekce v době prázdninového provozu školy. V průběhu školního roku 2021/2022 (září až červen) byla zaznamenána velmi nízká průměrná docházka současně přítomných dětí při vzdělávání (5 dětí). Sledovaná vzdělávací nabídka nebyla v době inspekční činnosti realizována dle třídního vzdělávacího programu, neboť ten byl zpracován pouze pro měsíce září až červen. Prázdninové dny pedagogové věnovali opakování a prohlubování náhodných témat, kterým se věnovali v průběhu předchozích měsíců. Vzdělávací proces probíhal v přátelské atmosféře, pedagogové k dětem přistupovali vstřícně, empaticky a s respektem. Toto příjemné a podporující prostředí poskytovalo prostor pro přirozené posilování sociálních vztahů.

Škola prozatím nemá vytvořen účelně provázaný systém plánování, realizace a následného vyhodnocování vzdělávací nabídky. Při realizaci vzdělávání učitelky vycházely

z přirozených potřeb a zájmů dětí, praktických životních situací a dětem blízkých skutečností. Podnětné přírodní prostředí umožňovalo dětem poznávání života kolem sebe v přirozených souvislostech. Nekvalifikovanost pedagogů však měla za následek, že byl celý proces založen spíše na intuici a dosavadních rodičovských zkušenostech pedagogů, než aby byl promyšlený a stavěný na metodických pedagogických základech s využitím pestré škály metod a forem práce s dětmi. Učitelky dětem od jejich příchodu nabízely ve venkovním přístřešku částečně řízené aktivity, dovedly vhodnou formou děti motivovat k jejich plnění. Nedocházelo však k předkládání nabídky s několika rozdílnými úrovněmi obtížnosti. Smíšené věkové složení třídy vyžaduje plánovat a realizovat diferencovanou vzdělávací nabídku, která by zohlednila nejen věk dětí, ale také jejich dosažené individuální schopnosti, znalosti a dovednosti. Každodenní pevnou oporou v režimu dne byl pravidelně uskutečňovaný ranní kruh, který byl využíván k podpoře sounáležitosti, seznámení s denním tématem, důraz byl kladen i na opakování pravidelných rituálů a činností. Učitelkami byla preferována méně efektivní frontální forma práce s dětmi, přítomnost asistentky pedagoga nebyla ve větší míře využita k realizaci skupinových aktivit. Během inspekční činnosti nebyly zaznamenány kooperativní aktivity, které by děti cíleně vybízely ke spolupráci.

Při výpravě do lesa byl dětem ponechán značný prostor pro spontánní hru, pedagogové jim nenabízeli téměř žádné cílené aktivity, které by si děti mohly svými podněty a nápady dotvářet. Scházela nabídka činností, jenž by děti motivovaly k záměrnému zkoumání a objevování. Obsahově podnětné prostředí v lese ovšem umožňovalo dětem pozorovat přírodu, využívat její bohatství ke spontánním hrám i osobnímu rozvoji. Volný pohyb v přírodním prostředí jim napomáhal ke zdokonalování pohybové koordinace, hrubé motoriky a orientace v prostoru. Fyzická zdatnost a obratnost byla podporována chůzí v nerovném terénu a při překonávání přirozených přírodních překážek. Pedagogové měli o dětech během pobytu venku po celou dobu přehled. Závěrečné společné hodnocení dopoledních aktivit probíhalo bez prvků formativního hodnocení, učitelky dětem neposkytovaly dostatečnou zpětnou vazbu, která by konkretizovala jejich individuální pokroky. Děti byly vybízeny zhodnotit pouze co se jim líbilo nebo nelíbilo.

Děti byly přiměřeně jejich věku a možnostem vedeny k samostatnosti při sebeobsluze, účinně byly podporovány zdravé stravovací a hygienické návyky. K větší podpoře rozvoje kultury při stolování by přispělo doplnění nádobí k servírování obědu o mělké talíře a skleničky. Při odpoledním odpočinku děti relaxovaly podle svých individuálních potřeb. Těm s nižší potřebou spánku byly učitelkami nabízeny klidové činnosti formou individuálních nebo zájmových aktivit.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola poskytuje podněty k rozvoji osobnosti dětí, ve větší míře intuitivně směřuje děti k dosahování dílčích klíčových kompetencí potřebných pro předškolní věk. Klidná, rodinná a vstřícná atmosféra ve škole podporovala důvěru dětí při komunikaci mezi sebou navzájem i se zaměstnanci školy. Učitelky se chovaly přirozeně, reagovaly citlivě na potřeby dětí, naslouchaly jim a projevovaly respekt ke každému z nich. Zároveň byly přiměřeně důsledné, vedly děti k samostatnosti i k dodržování pravidel vzájemného soužití, čímž docházelo k cílenému rozvoji prosociálních kompetencí.

Učitelky získávají informace o vzdělávacích pokrocích jednotlivých dětí, prozatím však škola nemá vytvořen ucelený systém, který by byl účelně využíván v pedagogické praxi. Získané informace nebyly cíleně využívány při plánování a realizaci vzdělávací nabídky, která tak nebyla individualizovaná a systematicky diferencovaná.

V průběhu hospitací se děti projevovaly bezprostředně, chovaly se k sobě přátelsky, respektovaly se. Velmi významný pozitivní vliv z hlediska jejich zdraví má na děti každodenní pohyb na čerstvém vzduchu. Při orientaci v přírodním terénu prokazovaly vysokou míru koordinace, síly a vytrvalosti.

Škola klade velký důraz na spolupráci s rodiči dětí. Komunikace mezi nimi a učitelkami pozorovaná během inspekční činnosti byla přátelská a otevřená. O obsahu a průběhu vzdělávání jsou zákonní zástupci informováni při každodenní osobním kontaktu, na společných slavnostech a akcích. Na jejich organizaci se podílí spolek – komunita, která činnost školy podporuje. Děti si obohacují své poznatky také při návštěvě u místního myslivce, včelaře, farmáře a zemědělce, což výrazně podporuje sounáležitost školy s místními obyvateli.

Závěry

Silné stránky

- Respektující komunikace pedagogů s dětmi a jejich rodiči i cílený rozvoj prosociálních kompetencí spoluvytváří příznivé klima školy a podporuje vzájemnou spolupráci mezi všemi aktéry vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Školou nastavený kontrolní a řídicí systém nepřináší ucelený přehled o organizaci a zacílení vzdělávacího procesu, ani o celkové kvalitě poskytovaného vzdělávání.
- Nekvalifikovaný pedagogický tým a nedostatečná metodická podpora ze strany vedení školy neumožňuje poskytovat předškolní vzdělávání na požadované úrovni.
- Při vzdělávání nejsou učitelkami systematicky využívány pestré metody a formy práce s dětmi, které by jim poskytly prostor pro kooperaci ve skupinách a podporovaly jejich touhu poznávat a učit se novým věcem.
- Škola v dostatečném rozsahu neuplatňuje výsledky pedagogické diagnostiky a nezohledňuje věkové ani osobnostní složení třídy při plánování a realizaci diferencovaného vzdělávacího procesu, čímž nedochází k individuální podpoře jednotlivých dětí.
- Absence formativního hodnocení a podpory sebehodnocení či vrstevnického hodnocení neposkytuje zpětnou vazbu dětem o jejich úspěšnosti a učitelkám o účelnosti nabízených činností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Analyzovat a nastavit jednotný a funkční systém kontrolní a řídicí činnosti školy se zaměřením na efektivitu vzdělávacího procesu, metodickou podporu a vedení dokumentace školy.
- Zajistit co největší počet pedagogů s požadovanou odbornou kvalifikací.
- Optimalizovat organizaci vzdělávání v souvislosti s přímou pedagogickou činností tak, aby byla každodenně zajištěna součinnost pedagogů při vzdělávání a bezpečnost dětí.

- Zohledňovat při plánování a realizaci vzdělávací nabídky široké rozpětí věkového složení třídy a využívat výsledky pedagogické diagnostiky tak, aby docházelo v co největší míře k individuální podpoře jednotlivých dětí.
- Poskytovat dětem zpětnou vazbu s prvky formativního hodnocení, vést děti k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na oblasti moderních metod a forem práce s dětmi a na formativní hodnocení. Následně cíleně zaměřit hospitační činnost na úroveň aplikace získaných poznatků do pedagogické praxe.
- Navázat úzkou spoluprací s lesními mateřskými školami za účelem konzultací, následků a získávání inspirace od kvalifikovaných pedagogů s delší pedagogickou praxí.
- Vzdělávací proces výrazněji obohacovat o koncepty deklarované prvky Montessori pedagogiky a pedagogiky Franze Ketty.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy nedosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Příkazní smlouva ze dne 1. 9. 2021
2. Jmenování do funkce ředitele Lesní mateřské školy z. s. ze dne 11. 5. 2022 s účinností od 20. 5. 2022
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Jdeme společně svou cestou platný od 1. 9. 2021
4. Třídní vzdělávací program Každý má své místo, své doma pro školní rok 2021/2022
5. Třídní kniha pro školní rok 2021/2022
6. Evidence docházky dětí ve školním roce 2021/2022
7. Diagnostické záznamy o dětech ve školním roce 2021/2022
8. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
9. Dokumentace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2021/2022
10. Dokumentace ke stravování dětí ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)

11. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochranný zdraví dětí ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
12. Přípis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje čj. MSK 140150/2021 ze dne 12. 11. 2021: Oznámení o poskytnutí dotace
13. Tabulka školkovné za září 2021 až srpen 2022 jmenovitě dle dětí bez uvedení data zpracování a podpisu ředitelky školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Martina Slischková v. r.

Mgr. Milena Milionová, školní inspektorka

Mgr. Milena Milionová v. r.

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová v. r.

V Ostravě 17. 8. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Bc. Irena Jungová, ředitelka školy

Ing. Bc. Irena Jungová v. r.

V Ostravě 17. 8. 2022